

RESPONS SAMHÄLLE

JOSEFIN LILJA

Reporter *Tidningen Dagen*

josefin.lilja@dagen.se

”Mamma, mamma, läs om David och Goljat!” Hur många gånger har inte mina barn önskat lyssna till just denna gammaltestamentliga berättelse när det vankas högläsning innan sovdags? Inte minst sedan Sören Dalevi och Marcus-Gunnar Pettersson gav ut den senaste i raden av barnbiblar, *Barnens bästa bibel*, som spreds som en löpeld till både skolor och församlingar landet över.¹ Det tycks vara något med denna mustiga bibelberättelse; den lilla mot den stora; den svagare som segrare, som fascinerat barn i generationer, även mina.

Därför var det intressant att få ta del av David Davages och Lena-Sofia Tiemeyers analys av ett stort antal barnbiblar, med just denna berättelse i fokus.² Det finns, som de skriver, en spänning i att våldsamma bibelberättelser från Gamla testamentet gärna skildras i barnbiblar, men samtidigt ytterst sällan predikas över i den gudstjänstfirande församlingen. Det artikelförfattarna bland annat landar i är att berättelser som denna, om herdepojken David och stridsjätten Goljat, är av godo även i barnbiblar. Men den bör – åtminstone emellanåt – följas av ett samtal som utifrån barnets ålder och förståelse, tar upp frågor som ont och gott, synd

¹ Sören Dalevi och Marcus-Gunnar Pettersson, *Barnens bästa bibel* (Sävedalen: Speja förlag, 2020).

² David Davage och Lena-Sofia Tiemeyer, ”Gamla testamentet för barn? En studie av hur barnbiblar hanterar det dödliga våldet i 1 Sam 17”, *HYBRID 4* (2026), 58–97.

och förlåtelse, och vad det egentligen innebär att älska sina fiender. Och sådana frågor kommer ofta spontant från barn efter att man läst, det vet jag. Man ska bara ta sig tid att svara på dem också ...

Liksom barnbiblarnas berättelser på detta sätt får leda in till vidare samtal om livets komplexitet kan även konstens bibelskildringar göra det. Det lyfter Jonna Lenells i sin intressanta artikel om 1600-talskonstnären Rembrandt och hans bibeltolkningar.³ Lenells menar att Bibelns texter lättare kan nå nutidsmänniskan om de gestaltas på olika sätt. Inte minst genom medier som inte är textbaserade, som exempelvis Rembrandts målningar.

Jag fastnade särskilt för en mening som Lenells skriver i det avsnitt som handlar om *konstreceptionshistorisk* läsning, alltså där betraktaren själv tolkar och skapar mening ur konstverket. Där står det: "Konsten möjliggör ett förnyat möte med texten – den gör sig inte av med texten".⁴

Vi vill att Guds ord ska fortsätta nå ut till människor – det är omistligt. Men liksom sättet att ta till sig information förändras i snabb takt, bör kanske även sättet att läsa Bibeln på få vidgas? Barnbiblar som skildrar gammaltestamentliga berättelser på ett humoristiskt sätt, eller 1600-talskonstnärer som gestaltar Jesus liknelser med pampiga målningar – allt kan få vara en väg in till att ta del av Guds oföränderliga, men ständigt fördjupande ord.

Då är det kanske heller inte så farligt om David plötsligt får en hund som heter Bongo (som i en av Davages och Tiemeyers analyserade barnbiblar). Det behöver inte ses som en förvanskning av bibelberättelsen – det kan bara få vara en av många tolkningar, som gör att någon kan ta till sig mer av det viktiga budskapet.

³ Jonna Lenells, "Rembrandt och Lukas 15:11–32: Den tolkande konstnärens bibelbruk", *HYBRID 4* (2026), 153–186.

⁴ Lenells, "Rembrandt", 170.